

העתודאים של WIX

המבטיחים לעקוף את הצורך בתואר או בניסיון. והשמועות בקרב הישראלים על כך שמספיק ללמוד קורס פייתון כדי לקבל עבודה בשכר של 50 אלף שקל מפרנסות את הדמיון ואת החברות שמפעילות את קורסי הלימוד הללו. וכן, יש גם גור בקצה הדרך. על פי כל המדדים, השכר הממוצע בהייטק גבוה פי שניים מהשכר הממוצע במשק.

לאנשים קשה לענות על השאלה אם זו בועה מבלי לדבר מתוך עמדתם על סדרים חברתיים, שינויים תרבותיים ודוג- מאות היסטוריות. תומכי תפישת "הבועה" נשענים על ההיס- טוריה של בועת הדוטקום, שהתנפחה בשנים 1995-2000 והתנפצה באופן שהוביל לקריסתן של מאות חברות בישראל לבדה ולהשלכות כלכליות גלובליות נרחבות. גם אז נהרו צעירים להייטק אחרי הכשרות קצרות וזכו למשכורות מפנ- קות ותנאים מפליגים. הרעיון שאנו נמצאים שוב בבעה מוזן את תקוותם של אלה המייחלים להתפוצצות שתחזיר את הס- דר הישן והטוב על כנו. מצד אחר, אם זהו תהליך עומק בשל ובוגר יותר מאשר תקופת הדוטקום, הרי שהוא רב משמעות ועשוי להשפיע על הרצף המוכר לנו של השכלה ותעסוקה, במיוחד במקצועות הטכנולוגיים.

אנחנו מורגלים ברצף טורי, שבו צעירים ישראלים מסיימים צבא ומתחילים ללמוד לימודים אקדמיים, תוך שהם עובדים לפרנסתם במקצועות סטודנטיאליים שאינם בהכרח קשורים למקצוע שהם לומדים. מקובל עלינו שרק לאחר שתהליך זה הושלם, מתחיל שלב התעסוקה "האמיתית" והני- סיון התעסוקתי מתחיל להצטבר. זהו משך זמן ארוך מאוד של הכשרה והמתנה לחיים האמיתיים מבחינה תעסוקתית. אם הטרנד הנוכחי יעמיק, הרי שהוא יאתגר את התפישה הזו ואת ההכרח בלימודים אקדמיים מלאים כבסיס לקריירה.

דמיינו עולם שבו תלמידי תיכון יוכלו להתחיל בהכשרה טכנולוגית בחסות תאגידים שיסייעו להם. הם יהיו מעין עתודאים של תאגידים. את השירות הצבאי הם יבצעו בתחום עיסוקם, עם השלמת ההכשרות, ואולי במקביל לעבודה. כך שהחוויה תיכון-צבא-השכלה-תעסוקה תתרחש במקביל ולא בטור. זהו עולם שבו התעסוקה, עשיית הכסף וצבירת הניסיון התעסוקתי ישלחו את אצבעותיהן עמוק לתוך גיל הנועורים תוך הבטחת עתיד של עניין ושגשוג. זה נשמע מוזר ומעורר התנגדות כמו שכל מהפכה נשמעת. והואיל ולתאגידים הגד- לים יש את ההון, ההשפעה והיכולת, כמו גם את הקשר הישיר לקהל היעד הצעיר באמצעות רשתות חברתיות נראה שזה יהיה נתון להחלטתם אם עתיד כזה אכן עשוי להתרחש.

ההייטק מטריף את הישראלים. העיסוק באקוויטיס, בתנאי השכר ובעיקר בתנאי העבודה המפנקים החליף את הדיבורים על השקעות בנדל"ן בחו"ל, ואת המרוץ אחרי דרכונים זרים. כל מי שלמד מקצוע שנהגה בעברית רוצה להחליפו לתואר או לעיסוק באנגלית. בוגר התואר בספרות רוצה להצטרף לסטא- רטאפ כמומחה ל"Story Telling", הפסיכולוג שואף להיות מר- מחה ל"Customer Journey", ואפילו הרופא שואף להצטרף לקרן המשקיעה באפליקציות של Telemedicine. לעניין זה ההייטק נדיב בתארים באנגלית המפנקים את נושאייהם בטייטלים רבי משמעות. לא לחינם זכתה השיחה הראשונה בין שני גיבורי "חתונה ממבט ראשון" קארין ואיתמר להיות ויראלית. "דפקו לי טייטל", אומרת קארין לבעלה הטרי בס- מוך לשבירת הכוס. "דירקטור אוף פיפל אופריישנס".

לא רק אנשים מבקשים להכנס למעגל הנחשק. גם ארגו- נים לא טכנולוגיים בעליל אינם חפים מהניסיון לרכוב על הגל. כך למשל, אין יותר בנקאות, ביטוח או פיננסים. אלה בעצם חברות פינטק בהתהוות: פעם חברת ביטוח או אשרא, כיום חברות טכנולוגיה העוסקות בפיננסים. ההייטק מטריף גם את מנהלי הארגונים עצמם, שחשים עניים וחסרי יכולת מיקוח מול עובדים המשדרים שהכוח אצלם ורואים עצמם בעלי היד החזקה במו"מ על שכר ותנאים. מנהלי משאבי אנוש משועים לתקציבים, להעלאות שכר, לרווחה ולשיפור הנראות של מקומות העבודה, בניסיון להתחרות ולו במעט בתנאים המפוארים הניבטים מן הכתבות בטלוויזיה. תראו איך המסדרונות והחדרים כאן נראים, אומרים לאחרונה מנה- לים המרגישים שמשרדיהם נראים כעת כמו מעברה. מי רוצה לעבוד כאן? אותם מנהלים שותלים במסדרונות שולחנות משחק. גם מכונות אספרסו צצות פה ושם. אבל יש תחושה שזה לא זה. שזה לא הדבר האמיתי. מה גם שבלכם פנימה, המנהלים מרגישים שמדובר באקטים של פיננק, ולא בא להם לפנק. בא להם שהעובדים יעריכו את העובדה שיש להם מקום עבודה, שכר ומעסיקים הוגנים. ואין להם כוח ליועצים שמס- בירים להם שאלה תפישות של עולם ישן.

הטירוף של ההייטק מתחבר בנוסף, ככפפה ליד, לתרבות הארגונית הישראלית. לפתע יש כאן הזדמנות לקיצורי דרך. למשא ומתן פחות רציונלי עם המציאות. בשונה ממה שתיארו ההורים, כדי להגיע לרמות שכר גבוהות לא צריך תואר בטכ- ניו, לא חייבים עשר שנות ניסיון, וגם לא זמן וסבלנות. אנחנו נמצאים בעידן שבו גם קורס מקוון תופס כשורת השכלה בלי- נקדין. על פי הדו"ח השנתי של רשות החדשנות, במציאות זה עובד פחות ממה שמספרים לנו, שכן רק אחוז קטן מן החברות מגייסות עובדים ללא השכלה אקדמית ועם ניסיון מועט. עם זאת, הדו"ח בהחלט מצביע על התרחבות המגמה. כך או אחר- ת, האינטרנט מוצף בהצעות לקורסים ותוכניות לימוד

בשונה ממה שתיארו ההורים, לא חייבים תואר בטכניון. לא חייבים 10 שנות ניסיון. ולא צריך זמן וסבלנות כדי להגיע לרמות שכר גבוהות. גם קורס מקוון תופס כשורת השכלה בלינקדין

dr.shilony@S2R.co.il

ד"ר איתי שילוני הוא מייסד ומנכ"ל S2R, חברה לייעוץ ארגוני-אסטרטגי ומרצה-עמית בביה"ס אריסון למינהל עסקים במרכז הבינתחומי הרצליה

page

377